

Universitätsbibliothek Paderborn

Vitae Sanctorvm

complectens sanctos Mensium, Ivlivm Avgvstvm & Septembrem

Lippeloo, Zacharias

Coloniae Agrippinæ, 1603

Vita S. Otthonis, Episcopi Babenbergensis & Apostoli Pomeranorum; ex ea quæ est syncera fide apud R. P. Laurent. Surium. Migrauit è corpore anno Domini 1139. Interfuit Concilio Moguntino anno 1131. ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-42728

50 VITA S. SVVITHVN.

referre, utriusq; sexūs alijs atque alijs beneficijs affecti.

*Statua S.
Swithuni, &
miracula ad
eum.*

Antistes Schireburnensis quandam statuam S. Swithuni à fratribus obtinuerat; quam in Ecclesia sua honorificè collocauit: ubi præclara miracula crebro edi solebant. Ad eam quidam lepro infectus, nulla quidem recuperandæ sanitatis spe, sed stipem ab aduentatibus petiturus accesserat. Cumq; vt sit, somno corruptus paululum illuc obdormiuisset, visus ei Swithunus adesse, qui manu sua lepram abstergeret, morbumque omnem repente depelleret. Euigilans, lætus coram omnibus soluto cingulo se purgatum ostendit.

VITA S. OTTHONIS, EPISCOPI BA-

*Vide C. BA-
ron. in Notat.
Martyr. Re-
man.*

bengergensis & Apostoli Pomeranorum; ex ea quæ est sincera fide apud R. P. Laurent. Surrium. Migravit è corpore anno Domini 1139. Interfuit Concilio Moguntino anno 1131. Adscriptus fuit in SS. numerum à Clemente Papa tertio, anno 1189. Sed translatio solenniter celebratur 30. Septemb.

*S. Iulij.
Patria & pa-
rentes eius.*

B EATISSIMVS Ottho, è Suevia oriundus, parentes habuit Bartholdum Comitem & Sophiam; nobilitate magis quam rerum opulentia insignes. Ij cùm filium suum in prima ætate literis traditum, ad puberes annos perduxissent, vitæ munere perfuncti, facultates domumque filio alteri Frederico, absente nimis Otthonem, tractandas gubernandasq; cōmisserunt. Otthonem igitur studiorum causa a patrijs laribus procul remoto, frater eius adhuc penè puer domesticam rem pro viribus gubernabat:

tenu-

tenues saniè impensa fratri literarū studijs strenuè incumbentis suppeditās: Vndē Ottho, cū ad sublimiora, libatis iam Philosophiæ præceptis, aspiranti necessarios sibi sumptus deesse cernebat, nē fratri aut alijs cognatis importunū & odiosum se præberet, in ipsa adolescentia verecundiam & bonæ existimationis decorum atq; pulchritudinem secutus, in Poloniam peregrè *Abit in Po-*
profectus est; vbi ludo literario, publicè à se in- loniam S.
stituto, breui sibi, auctus insuper honoribus, rē ottho.
familiarem egregiè locupletauit; sēsimq; ad al-
tiora progrediens, eruditionem suā multis vir-
tutibus illustrauit. Atque hac ratione omnibus
charus & gratius effectus, in magnorum virorū *S. Ottho mal-*
& potentium fese amicitiam & familiaritatem *tis donis ex-*
insinuauit. Vndē cum præclaris naturæ dotibus *gratijs ornæ-*
admodum insignis, ad maxima quæque natus vi-
deretur; tum obeūdis legationibus & inter per-
sonas sublimes vltrò citroq; ferendis responsis
valdè idoneus & opportunus; adscitus est in Au-
lam Ducis Poloniæ: qui ingenio eius ac mori-
bus captus, eum ad Henricum Imperatorem,
eius nominis quartum, legatum misit, ad despó-
sandam sibi (defuncta iam coniuge) eiusdem Im-
peratoris sororē Iudithā. Peracta verò legatio-
ne, expositisq; ducis Poloniæ mādatis, Impera-
tor, perspecta viri dexteritate, eū apud se deti-
nuit, atq; in honore propter ingenij morumq; que
præstantiam habuit: in cuius etiam ministerio
cum cæteris, quos Capellanos vocant, aliquan-
diu permāsit. Et quidem Ottho inter viros prin-
cipes ea se moderatione & equabilitate cōpara-
bat, vt neq; ex sublimitate inuidiam, neq; ex ab-
iectione & vilitate contemptum sibi conflaret.

D 2 Porro

*Pit Cancella-
rius Impera-
toris.*

*Otto Baben-
bergenibus
Episcopus
datur.*

*Tres episco-
patus recusa-
nit.*

*Aegrè reci-
pit cathedrā.*

Porrò cum id temporis Imperatores, Ecclesiarū inuesturas (vt vocant) conferrent, Cácelario Imperij in Episcopum promoto, Ottho ab Imperatore in eius locum subrogatus est; quo munere ea dexteritate, industria, & comitate perfunctus est, vt aulici omnes multa eum benevolentia & studio complectentur. Intreà Babenbergēsi antistite Ruperto, anno Christi 1102. ex hac vita sublato, Episcopatū insignia ad aulam Imperatoris allata sunt, & preces pro nouo pastore oblatæ. Ille verò, sex mēsium spatio ad deliberādum sumpto, eoq; elapso, Othonem manu apprehensum præsentibus Legatis præmissa præclara oratione & commēdatione, antistitem designauit. Quæ vt Ottho audiuit, ad pedes Imperatoris aduolutus, vim lachrymarū profudit, inopem sc & tanto honore indignum iteratò clamitans. Tum verò Imperator conuersus ad Legatos, qui prima fronte hominem tanquam peregrinum auersabantur, Cernitis, ait, quæ sit huius hominis ambitio. Duos anteā ipse oblatos Episcopatus ad socios reiecit; Angustanum & Halberstadensem; tertium verò qua animi humilitate & pertinacia recuset, vos ipsi mihi testes estis. Hæc & plura alia dicens, annulo Episcopi, digito eius inserto, & pedo tradito, inuestitum eum Legatis resignauit. Mox ab vniuersis ei acclamatum est: Legatique eum amplectentes, Dominum & patrem suum appellârunt.

Hac ratione atq; hoc ordine Pontificatū cathedram scandere coactus, ægrè admodum & cum multa hæsitatione consensit, propter contentionem illam quæ erat inter Regnum & Sa-

cer-

cerdotium, causa inuestituræ, quam plus æquo
imperialis au^toritas sibi vendicare nitebatur.
Quare in ipso articulo, antequam pedem aula
efferret, votum Deo nuncupauit, nunquam se in *Nota religio-*
Episcopatu permansurum, nisi postulante & cō- *nem S. Viri.*
sentiente Ecclesia sua, ipsius Pontificis Maximi
manibus consecraretur. Natalem Christi Salua-
toris diem Moguntiæ cum Imperatore celebra-
uerat, cum partim retentis, partim dimissis Le-
gatis, Imperator Augustano & Herbipolensi
mandat Episcopis, alijsque aulæ honoratis viris,
ut eum cum debitiss honoribus ac comitatu Ba-
benbergam deducant. Sed is cūm ingenti nobil-
iū turba circūseptus oppido eatenūs appro-
pinquasset, vt cathedralis Ecclesiæ monasterium
in cōspectu haberet, protinus ab equo descen- *Exemplum*
dens, detractis sibi calceamētis, licet asperrimo *præclarum*
hyemis tempore alijs præ frigore rigētibus, re- *humilitatis.*
liquum iter nudis pedibus confecit. Fuit à clero
& populo ciuitatis vniuerso, longo ordine ob-
uiam, cum hymnis & cantionibus ad personam
& tempus accommodatis, procedēte exceptus,
& qua par erat summa veneratione in ædem S.
Georgij introductus. Ibi post salutationum of-
ficia alijs calidam aquam ad abluidos pedes
offerentibus, ille gnarus & prudens frigidā po-
poscīt; eiq; pedes imponens, frigus frigore pro-
fliganit

Memor autē voti sui, post paucos ab ingressu in oppidum dies, rebus omnibus ad Pōtificis voluntatem integrè seruatis, nūcios ad Paſchalēm Pontificem eius nominis secundum deſtinavit; à quo per literas euocatus, Romam ipſe profectus, pedum annulumque ad ſummi Sa-

*Romam pro-
ficietur.*

*A Pontifice
consecratur
episcopus.*

*Multa con-
struit Mona-
steria.*

cerdotis pedes depositus, & temeritatis erratiq; supplex veniam petijt: addens tamèn nō sua voluntate, sed aliena potestate ità factum. Tum verò Pontifex, admiratus summam viri prudentiam, leuare eum insignia iubet. At ille, indignum se protestans, constanter negabat, & rerum difficultate prudenter pensiculata, priuatus secum & quietus viue decernebat. Igitur abdicatis omnibus, accitisque itineris sui socijs, præcedente illa nocte in precibus & lachrymis accuratè peracta, in viâ se dedit. Sed vnius diei itinere confecto, Pontificis mādato reuocatus, & obedientiæ præcepto coactus, Pótificalis honoris insulam in ipso Pentecostes die, solēni ritu inter Missarum solemnia suscepit.

Ab eo autem tempore, quo Episcopus consecratus est, inuictū se in stadio virtutum athletā præbuit, præstigitque comitate ac modestia, vt commissum sibi gregē in omnibus dicto audiētem redderet. Primitiæ verò operum eius duo fuere cœnobia, in Episcopatu Herbipolensi ex tructa; alterum Vraugia sub patrocinio martyris Laurentij, Vra alterum in honorem beati Petri Apostoli; quæ & fabricæ magnificētia, & virtutum omnium splēdore absoluta reddidit. Deinde in Babēbergensi episcopatu tertium & quartum condidit; quorum alterum Michelenualt Iohanni Euangelistæ sacrum, alterum in Lantheim ordinis Cisterciēsis, honori Virginis Matris dedicatum: alia verò tria ordinis Cluniacēsis fuere. Et Michelenualt quidēm & Vraugiam in fundo proprio patrimonij Ecclesię: Lāheim verò & Vram in aduentitio condidit. Iam verò in Ratisponēsi sex monasteria structura pariter & vir-

& virtutibus egregia ædificauit; quorum quinque Cluniacensium disciplinis addicta: Primū, Entisdorffum dictum, in honorem S. Iacobi Apostoli: Secundum Pruueningen sub Patrocinio B. Georgij: Tertium, cognomento Monasterium: Quartum, Biburgum; sub patrocinio beatissimæ Mariæ virginis: Quintum, Adelhartesdorffum: in honorem S. Iohannis Euangelistæ. Sextum porrò, VVindelbergum, Nortbertinis siue Præmonstratenibus ordinis Clericorum regulariū: in honorem Virginis Mariæ assignatum.

In Episcopatu Halberstadensi vndeclimū eius extat monasterium Regestorffum; Ordinis Cluniacensis sub Patrocinio B. Iohannis Baptistæ: duodecimum verò in Episcopatu Eistetesi, Hal-sprunnā vocant. sub patrocinio Deipare virginis. In Patauiensi tertiumdecimum est eius monasterium Altispach, & decimumquartum Cluniacense sub patrocinio B. Andreæ Apostoli, Aniso fluvio finitimum. In Patriarchatu Aquileiensi decimumquintum cœnobium condidit, in castro Arnoldsstein: ipsa munitione destruta. Hæc nimirū quindecim cœnobia, opera illius & benignitate nunquam infœcunda, condidit & propagauit. Præterea cellulas quinque, quæ posteà structuris auctæ & donis atque muteribus cumulate, in celeberrima pietatis domicia excreuerunt, costruxit. Prima Aspach, nota magnitudinis Abbatia. Secunda, in loco Babinetgensi, S. Michaëli sacra. Tertia est Rota, in Herbipolensi episcopatu. Quarta VVessera Tuckelhausen. Nortbertinis attributa. Quinta Cella fuit in pa-sen tum est go Tulleualt in Carthehausen. Quod si verum Carthusiense fateri liceat, etiam sexta illi Tuckelhausen attri monasteriū buenda est. Eius enim fundatores cùm se cerne-

rent prouehendæ illi minimè pares esse, eum Otthoni antistiti eiusmodi rerum studiosissimo permiserunt; qui multa etiam illi loco tunc impedit.

Porrò Cathedralis Babenberensis ecclesiæ monasterium, quod sub eius anteceſſore flammis abſumptum fuerat, magnis impensis pristinæ elegantiæ & dignitati restituit. Monasteriū quoq; S.Michaelis deintegrò, & quidem augſtius atq; grandius extruxit; ipsamq; rē fratribus, plusquam nonaginta talētorum redditibus annuis, cumulauit: multa quoq; eidem loco orna-
menta contulit: quippè quem singulari quodam studio & benevolentia, tanquam corporis sui post obitum futurum domiciliū, semper cōplexus est. Multa hīc breuitatis cauſa prætero, que alijs locis elargitus est; quorum omniū tam ingens est copia, ut numerus aestimationem vincere videatur. Et est sanè admiratione dignum, ab uno episcopo, tot locis tam multa conſerri potuisse. Sed quo ille in tribuēdo largior erat, hoc magis, vel ipſo admirāte, quod erogaret ſuppetebat. Quæ verò illius in vietū vefituque fuerit frugalitas, vix vlli credibile videatur. Nūquā enim satur à mensa surrexit, sed ſemper sobrius ac penè ieiunus, murmurante etiam ſtomacho, appofita egenis & ægrotis impertiebat.

*Boleslaus Po-
lonie Dux e-
um accersit.*

Inter hīc Boleslaus Poloniæ Dux, vt Pomeranos recēs ſuę ditioni iure belli ſubactos Chriſti ac veræ fidei cognitione colluſtraret; Otthonem acciuit. Nec recuſauit vir sanctus; quin potius & nūcium hunc & profectionem hilariter fuſcepit, & ſumma Pontificis Summi voluntate, per Bohemiam, Deo duce, in Polonię perue-
nit;

*Frugalitas
eius in vietū
& vefitu.*

nit; moxque tribus presbyteris in Euangelij co-operationem assumptis, in Pomeraniam traiecit. Erat crasso admodum ingenio populus, du-raque ceruice gens; sed Christiernus terræ princeps, iam ante Christianis sacris initiatus, rogando obsecrādoque Episcopum, labores leniebat; cuius incitamentis animatus antistes, difficultates omnes perrupit, breuiq; tempore ingentem hominum multitudinem salutaribus vndis expiauit: & Principis etiam coniugem, ethnicismi erroribus adhuc implicatam, Euangeliō genuit, ac vniuersa cum familia diuinæ gratiæ consortem fecit. Præterea apud Vvenceslaum Ducem effecit, vt concubinis (quæ numero erant virginis) repudiatis, sola legitima coniuge contentus viueret. Inde loca illa circumquaque magno studio peragrans, postremò inuenit incolas quosdam sceleribus adeò occæcatos, vt Christiana non modo sacra pertinaci animo respuerent, sed etiam Euangelij præconem in cœnum depresso atque calcatum indignis modis tractarent, contumelijq; appeteret. Sed ijs nihil motus vir sanctissimus, desidem illum & socordem populum, tam diu tamq; accuratè adhortatus est, donec tandem beneficij eius expugnati ac victi, uani Christo iugo colla sua libenter subderet, ingratiq; animi scelus multis etiā lachrymis deplorarent.

Verūm hoc loco res cōmemoratione digna, quæ sanctissimo Præfuli ad correptionem accidit, nequaquam silentio prætereunda est. Erat in pago Buchebach nobilis admodum reliquiarū thesaurus, quē ad locum maiore honore ac veneratione conspicuum transferre ardebat. Ita-

D 5

que

*Pomeranos
multos con-
uertit S.
Otto.*

*Ab incredu-
lis multa pa-
titur.*

*Nota rem
miram in re-
liquijs.*

*Cupit fieri
monachus.*

*Abbas cui
obedientiam
promiserat.
non sinit eum
degere in
monasterio.*

que adiunctis sibi spectatae pietatis ac fidei Clericis, pia animi intentione sigillum resignari iubet. Illis autem hæsitantibus & trepidantibus, ipse arrepto ferro, semel atque iterum & tertio sigillum malleo cecidit. Ecce verò sanguis, è plumbi arcula haud aliter atque ex animantis corpore manans, alias quidem vehementi stupore oppressit, episcopum verò graui insuper adeò morbo perculit, vt in ultimam vitæ desperationem adactus, monasticæ vitæ habitum à S. Michaëlis Abbatे expeteret; quem Abbas pro animi sui prudentia, collaudata viri obedientia, de industria distulit. Deinde aliquot post dies remissa non parum ægritudine, cùm memor voti sui multò quàm ante ardētius propositi tenax habitum postularet, Abbas (consultis primū compluribus honestis viris) reuerenter percunctatur, velitne promissam sibi obedientiam re ipsa exequi. Illo annuente, & inconcussam obedientiæ virtutem promittente; Benè, inquit, Abbas, in Christi nomine tibi præcipio, vt ad supremum vitæ spiritum in cura suscepisti regiminis perseveres, & viduarum orphanorumq; patrocinium, vt hactenus consueuisti, sustineas.

Ab eo igitur tempore Episcopatus Babenberensis totus in eleemosynas, totus in hospitalitatem erga pauperes & peregrinos collatus est. Quicquid auri vel argenti vspiam vel vnquam inueniri potuit, per manus inopum in cæli thesauros transmissum est. Postea verò tam morbo quàm senio exhaustis corporis viribus, cùm indies acriori morbi infestatione ad finem se vrgegi sentiret, multò ardentius amicum sibi semper & vñ-

& visitatum eleemosynarum opus exercere cœpit. Videre licebat quotidie ingentem pauperum numerum ad ædes illius confluere, totamque ciuitatem peregrinis repleri. Viduarum & orphanorum longa examina; clericorum etiam & monachorum irruentium turbæ, sanctissimas eius nundinas frequentabant; quos ille innumeris humanitatis officijs recreabat atq; souebat; donec languor præualefscens luctantem spiritum è corporis habitaculo migrare compellebat. Tum supplici & pura confessione præmissa, olea illa placida & sancta sacri olei extrema vnitatione delibuta, sacrosanctum Dominici corporis viaticum accepit, circumstanteq; illo suo semper familiari tam clericorum quam monachorum collegio, plenam operibus bonis & eleemosynis, plena honoris & gratiæ anima ad cælos transmisit. Funus fuit summorū infirmorumq; lachrymis in S. Michaelis Ecclesiam illatum, ibidemq; honorificè tumulatum anno salutis 1139. tertio Nonas Iulij: Episcopatus eius anno 37. Translatum autem est sacrum corpus anno 1189. sub Clemente tertio, pridie Kalendas Octobris; quo die anniversario gaudio festivitas eius celebratur. D. Ioannes Tritthemius Abbas Spanheimensis affirmat eum in vita & post obitum multis claruisse miraculis.

MARTYRIVM FELICIS PRESBYTERI; Irenæi Diaconi, Mustiolæ nobilissima Matrone: & aliorum. Ex eo quod est apud R. P. Surium.

*Mira libera-
litas eius in
pauperes.*

*Sacramentis
munitus mi-
grat ad Do-
minum.*

Coronati sunt
An. Domini
275. Eutychiani Pape

T Y R - I. ecclæ.